

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

1 voor de Stad . . f 12.

Franco per post, p 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ADVERTENTIE

15 cents de regel

behalve 35 cents regel.

(Verschijnende driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

Waar moet het heen?

—*—*—*—

De regering schijnt niet meer te zullen overgaan tot het voordragen van een nader ontwerp van Conversie. Het *Nederlandsch Nieuwsblad* heeft in het nummer van den 7 Junij verklaard, dat daarvoor weinig hoop bestond; dat is, met andere woorden, geen. Wij betreuren het. Want nu gaat werkelijk de toekomst van Nederland op het spel gezet worden. Teregt hebben zij die voor de wet ter regeling van 's rijks schuld gestemd hebben, hunne namen als dusdanig in de notulen der Kamer doen aantekenen, want ééns, en wij hopen dat het spade zijn zal, ééns komt de dag, dat zij daarheen verwijzen zullen, om te getuigen, dat zij tot den val van Nederland niet hebben medegewerkt.

Wat te verwachten was heeft plaats. Er moet met 1o Julij en 1o October geld zijn, ten bedrage te zamen van negen en een half millioen, tot dekking der te korten over de jaren 1841 en 1842. Die bij belasting te vinden is onmogelijk. De regering, wil zij niet hare betalingen staken, moet dan geld opnemen. Zij stelt dus voor schatkistbiljetten uit te geven tegen 5pCt. En wat wil zij anders doen? Onze nationale schuld zal dan wederom met negen en een half millioen vermeerderd worden, rentende 5 ten honderd. En wat erger is, hierbij zal of kan het niet blijven. Het is onmogelijk, dat met alle mogelijke bezuinigingen, de uitgaven in evenredigheid gebragt worden met de ontvangsten. De thans belaste voorwerpen, kunnen geene zwaardere lasten dragen. Integendeel zij behoeven liever vermindering; jaarlijksch zullen zij minder opbrengen.

Zal men dan het te kort, dat wij jaarlijksch te gemoet gaan; jaarlijks door nieuwe schuldmaking willen dekken. Immers neen, want dat zou regtstreeks ten afgrond snellen zijn?

Wat dan? Eene nieuwe belasting? Ongelukkig ja, dat zal het middel moeten wezen, hetwelk alleen der Kamer welgevallig zal kunnen zijn; de nijvere burgers zal nog zwaar der gedrukt moeten worden, om te zorgen, dat zij die hun fortuin en portefeuille hebben, geregeld de betaling hunner coupons ontvangen, die niet belastbaar mogen zijn. Dit zegt men althans.

Men heeft schoone phrasen van vaderlandsliefde en van edelmoedige opofferingen op

het altaar des vaderlands gesproken in de Tweede Kamer. Wij hechten daar weinig waarde aan. Dit alles is zoo onbeduidend in realiteit, als het schoonklinkend bevonden werd in 's lands vergaderzaal. Men schrijve eene belasting uit op het inkomen, en men zal ondervinden, hoe groot de vaderlandsliefde der djergenen is, die thans niet belastbaar zijn, omdat zij hunne fortuin achter het slot der ijzeren kasten bergen; men zal ondervinden, dat geheel de vaderlandsliefde der meesten, enkel bestaat in het afsnijden van coupons, die zij ongaarne, niet dan gedwongen van 5 tot 4½ pCt. zullen laten converteeren. Wij gelooven nooit dat eene belasting op het inkomen in staat zoude zijn, aan de verwachtingen te beantwoorden, het onzedelijke eener dusdanige wet nog daargelaten.

Maar welke nieuwe belasting men ook uitschrijve, toch blijven wij jaarlijksch een deficit wachten, dat door nieuwe leeningen zal moeten worden aangevuld, zoo lang men niet zal overgaan tot het verminderen van den rentestandaard.

En wat moet er geworden van den publieken geest in Nederland? Is nu reeds de ontevredenheid niet bijna ten toppunt? Klaagt men nu niet en met alle rede, zwaar over den kommer der tijden, en den druk der belastingen? En moet men de regering noodzaken, onder zulke omstandigheden wederom den toevlugt nemen tot nieuwe belastingen, die de ontevredenheid tot eene onstuimigheid kunnen opvoeren, welker gevolgen men niet berekenen kan, liever dan dat men de percenten der staatschuldeischers zal verminderen? En welk vooruitzicht heeft men dan nog? Zal men zich kunnen redden? Waardoor? Wij weten het niet, en niemand der leden van de kamer, welke tegen de conversiewet gestemd heeft, heeft zulks anders kunnen beantwoorden, dan door onbepaalde, onberekende beroeping op de vaderlandsliefde der Nederlanders, voor wie geene opofferingen te groot zullen zijn, om het vaderland te redden. Wij zullen zien.

ITALIE

BOLOGNE 16 Mei. *Veroordeeling ter dood. Dood van vier getuigen.* -- Het hof van Appel, zitting houdende in onze stad, heeft eene zaak te behandelen gehad, welke door zeer buitengewone toevallen is gekenmerkt.

Omstreeks het einde van 1841, werd de Heer Antonie Gagnirao, een rijk koopman te Ferrare eensklaps vermist. De politie deed een nauwkeurig onderzoek om hem terug te vinden, en weldra ontdekte zij in een bosch het lijk van Gagnirao,

hetwelk duidelijke sporen van verworging en van verschillende kneuzingen en kwetsuren dede getuigen, waaraan men moest opmaken dat de overledene, alvorens te beswijken, met een of meerdere personen gevochten had.

Door een gelukkig toeval viel de verdenking der politie juist op de schuldigen, te weten twee vroeger veroordeelden, Toeti en Reglucci geheten, welke pakkedragers waren, en die als zoodanig, dikwijls in het huis van Gagnirao werkzaam waren geweest. Deze twee personen werden in hechtenis genomen, en zij bekenden zonder eenige moeilijkheid, de daders van den moord te zijn, aan den persoon van dien koopman gepleegd, er bij voegende, even als of zulks ter verontschuldiging moest dienen, met die onbeschaamdheid van taal, welke de Italiaansche handrefen eigen is, dat zij hem voor rekening van eenen ander, en wel voor een zeer gering loon vermoord hadden.

Op het aandringen van den magistraat, verklaarden zij eindelijk, niet zonder eenige weifeling, dat de persoon die hen belast had om Gagnirao naar de andere wereld te zenden, niemand anders was dan zijne eigene schoon-zuster, mevrouw Birgando weduwe van eenen rijken grondeigenaar, eene vrouw, niet minder opmerkenwaardig om hare uitstekende schoonheid, als om haar verstand en hare begaafdheden.

Deze beschuldiging, welke op den eersten oogenblik en door de vroegere onstandigheden van Mevrouw Birgando van allen grond scheen ontbloot te zijn, verkreeg echter eenige waarschijnlijkheid door deze omstandigheid, dat wijlen Gagnirao reeds sedert lang een testament had gemaakt, waarin hij de twee nog jonge kinderen van de weduwe Birgando tot universele erfgenamen zijner goederen benoemde, ingeval hij zonder nakomelingen mogt sterven, en dat hij onlangs het voornemen had opgevat om met eene zijner dienstmeiden in het huwelijk te treden.

Mevrouw Birgando werd gevat en eenpariglijk met Toeti en Reglucci, voor het crimineel Geregts-hof van eersten aanleg van Ferrare gebragt, en aldaar werd de beschuldiging door de twee laatsten tegen haar gedaan, door vier getuigen versterkt, wier getuigenissen zoo stellig waren, dat geen der regters meer aan de schuld dezer vrouw konden twifelen; de regtbank veroordeelde haar, zoowel als de beide moordenaars, tot eene voorbeeldige doodstraf, dat is met al wat daartoe behoort den strop om den hals schuld bekentenis te doen voor de deur eener kerk, en gedurende eenen zeer korten tijd aan den schandpaal ten toon te staan.

De drie veroordeelden beriepen zich voor het hof van Appel van Bologne. Iedereen beschouwde de bevestiging van het vonnis der eerste regters als zeker, en de drie verdedigers, welke de weduwe Birgando onder de bekwaamste advokaten van Bologne Rome en Ferrare verkozen had, wanhoopten zelden aan hare zaak, en achtten zich zeer gelukkig dat zij voor hunne cliënt de doodstraf in de zwaarte na dezelve konden veranderd krijgen.

Doch hetgeen de ijver, en het talent der verdedigers niet konden uitwerken, geschiedde door

eene gebeurtenis, waarin men Gods vinger opmerkt. Zoo als wij boven zelden, hadden vier getuigen voor de regtbank bevestigd, dat de weduwe Birgando haren schoonbroeder door Toeti en Reglucci had doen vermoorden. Twee van die getuigen stierven natten natuurlijken dood, eenige dagen voor dat de debatten voor het hof van Bologna eenen aanvang namen, de derde viel van het paard en stierf op den morgen van dienzelfden dag, waarop hij getuige van de zaak moest geven.

Er bleef dus nog een getuige over, de Heer Carlizzi, een molenaar; deze was bij het verhoor tegenwoordig, en deed eene verklaring juist gelijk aan die, welke hij voor de regtbank van Ferrare had afgelegd. Daar de omstandigheden, welke hij opnemende buitengewoon ernstig waren, verklaarde de president hem daarvan al de belangrijkheid, en vermaande hem om zich toch vooral goed te bedenken, of hij niets in zijne verklaring te veranderen had. Terstond hief Carlizzi beide handen ten hemel en riep uit: »Dat ik op den oogenblik sterve, indien datgene wat ik gezegd heb niet de zuivere waarheid is!» Nauwelijks had hij deze woorden uitgesproken, of hij viel ter aarde; eene aanval aan beroerte maakte een einde aan zijne dagen.

Men verbeelde zich den indruk welke deze gebeurtenis op alle aanwezigen maakte. De president hief op den zelfden oogenblik de zitting op, en bepaalde het vervolg der debatten op den volgende dag.

In de zitting van dien dag, deed het hof verslag van een besluit, waarbij de weduwe Birgando vrijgesproken en de doodstraf tegen Toeti en Reglucci uitgesproken, bevestigd werd. De genscarmes, welke mevrouw Birgando bewaakten gingen reeds terug om haar in vrijheid te laten, toen de advokaat van het gouvernement (de fiskaal) eensklaps een teeken gaf om de gevangene niet los te laten, en eischte dat het den Hove mogte behagen, dat de weduwe Birgando gedurende zes maanden in de gevangenis zou worden gehouden, ten einde te worden gadeslagen, ingeval zich nieuwe beschuldigingen tegen haar mogten opdoen.

De verdedigers wilden deze supplementaire en geheel en al ongepaste conclusies bestrijden; maar het Hof heeft bevolen, dat de weduwe Birgando tot nader bevel, naar de gevangenis zou worden terug gebracht, aangezien de maatregel door het openbaar ministerie verzocht, tot de openbare rust diende en als zoodanig geenszins het voorwerp eener discussie kon worden; dit bevel is terstond ten uitvoer gebracht.

De executie van Toeti en Reglucci heeft nog niet plaats gehad; het gerucht loopt dat dezelve voor eenen onbepaalden tijd is uitgesteld.

DUITSCHLAND.

MUNSTER, 28 Mei. Eene afschijnlijke misdadigheid heeft onlangs in onze omstreken plaats gehad. Een vader heeft zijnen zoon gewurgd. De vader, een landman, 65 jaren oud, leefde in een tweede huwelijk, doch van zijne vrouw gescheiden. Hij had aan zijnen oudsten stiefzoon zijne landelijke bezitting opgedragen en woonde in dezelve; terwijl zijne vrouw haar kind, een 9 jarig knaapje, bij zich had. De vrouw, wegens ongerief gedrag in een verbeterhuis geplaatst, moest natuurlijkerwijze zich van het kind ontslaan, en daarom de vader het tot zich nemen. Ofschoon de knaap in de hoerderij tot naar zijne jaren geëvenredigden arbeid werd gebruikt, was hij echter -- zoo schijnt het -- den goed-bezitter lastig. Dagelijks grepen kastijdingen van den knaap door hem plaats, en zoo als de getuigen verklaren, werd hem zelfs zijn kost koninklijk toegereikt. De vader, -- volgens zijne verklaring bij zijn eerste verhoor -- werd bedacht op middelen, om zich van het kind te ontdoen, ten einde aan het voortdurende verdriet een einde te maken. Hij ging van touw en spade voorzien, met den knaap in een nabijgelegen veld, sloeg het kind het touw om den hals, en verwurgde het, waarna hij het lijkje begroef, het

zijn tweede verhoor herriep en wijzigde hij zijne vroegere bekentenis in zoo verre, dat hij, om den knaap vrees aan te jagen, omdat deze niet, zoo als hem was opgedragen, hout gezameld had, hem met zich in het veld had genomen, en me de uitdrukking: ik zal je ophangen, hem den strop om den hals had geslagen, dien echter zelf wederom had willen los maken toen hij het kind zag blauw en paars worden. In den angst en de haast, waarmee hij dit had willen doen, had hij den strop niet kunnen losmaken, en dien veeleer nog sterker dicht gehaald, waardoor de dood van het kind was veroorzaakt.

SPANJE.

Het gouvernement heeft zeer verontrustende tijdingen uit verschillende plaatsen van Catalonie ontvangen. Zurbano heeft den Hertog der overwinning gemeld, dat hij zich moest wachten dat Catalonie niet het tooneel wierd van bloedige slagen, en dat het niet mogelijk was de revolutie tegen te gaan.

De hertog der overwinning wordt hopeloos, als hij de onbekwaamheid en de zwakheid zijner dienaars gadeslaat. Hij heeft het voornemen, naar men zegt, om eene promotie van generaal te maken, hetgeen hij niet kan ten uitvoer brengen zonder al de regelen van de militaire bevordering te schenden.

Welke verschrikkelijke wanorde! En dat alles, door het niet aannemen van een parlementair ministerie. De heer Falcon, adjudant van den Hertog, is per post naar Saragossa vertrokken. Het is onmogelijk de ontkenning van dezen verschrikkelijke toestand vooruit te zien. (Heraldo.)

-- De Heer Mendizabal, die naar iedereen de hand uitsteekt om geld, krijgt niets. Wie locht zou aan den Heer Mendizabal en aan een gouvernement zonder resources geld willen leenen? Intusschen sterft de soldaat van honger, de officieren van verscheidene regimenten leven van hetgeen zij leenen, en iedereen weet dat verscheidene regimenten, uit gebrek aan geld, de hoofdstad niet hebben kunnen verlaten. De uitgeputheid der schatkist is honderdmalen erger voor het gouvernement, dan de oproeren. Het tegenwoordig gouvernement, zou, indien het parlementair was, hulpmiddelen in overvloed vinden, maar de hertog der overwinning veroordeelt liever den soldaat tot honger en gebrek, dan dat hij zijnen geliefden Linage zou opofferen. Het zou dus niet zeer te verwonderen zijn indien een man gelijk Mendizabal, in deze kritieke omstandigheid, Spanje voor eenen schotel linzen verkocht, met de drie Engelsche faktoryen (Cadix, Alicante en Corogue) tot zijne havens te stellen. Het ministerie moet het land dooden. (El Heraldo.)

-- Het algemeen oogmerk der ontevreden in verschillende steden van Spanje, tot verwezenlijking waarvan zij door eenige van Madrid teruggekeerde Gedeputeerden nog meer worden aangespoord, is, Isabella II onverwijld meerderjarig te verklaren, en het ministerie van den Heer Lopez te herstellen, langs welken weg Espartero en de voormalige Regentes gelijktijdig van alle kansen op voortdurend of hersteld bewind verstoken zouden zijn, dewijl alsdan de regering in naam in handen der jonge koningin, maar werkelijk in die der Cortes zou wezen.

-- Huewel de Spaansche Ministerie dagbladen verzekeren, dat de orde te Malaga, welke gestoord was geworden, weder hersteld is, blijft aldaar zoowel als in Katalonië, eene sterke gisting heerschen. Ware de opstand te Malaga niet spoedig gedempt geweest, dan zou die, hoogst waarschijnlijk, te Sevilla, Grenada, Jaen en geheel Andalusie, met uitzondering van Cadix, waar men het handeltraaat met Engeland wenst, weerklank gevonden hebben.

FRANKRIJK

PARIS 5 Junij. Van den Prins van Joinville zijn heden depeches ontvangen en onverwijld naar Neuilly verzonden. Het huwelijk van dien Vorst met eene der Prinsessen van Brazilië zou tegen het begin van Junij bepaald zijn, en het jeugdig Echtpaar zeer spoedig daarop naar Frankrijk

-- De eëremaaltijd, die heden te Maçon den Heer de Lamartine gegeven moet worden, waaraan niet minder dan negenhonderd personen deel zullen nemen, boezemt, zeggen sommigen, het bestuur enige ongerustheid in, dewijl de invloed van den beroemden Gedeputeerde daardoor niet weinig zal worden vermeerderd. Men weet dat hij sedert eenigen tijd als een der hoofden van de Oppositie kan worden aangemerkt, hoe, onderanderen, de benoeming van den Hertog van Nemours tot Regent met zijne gezeelde strijdt.

-- Uit Algerië zijn berigten tot 30 Mei, waar onder zeer gewigtige Het kamp van Esnam voortaan den naam van Orleansville dragen. Gouverneur-generaal heeft deze plaats den 20sten verlaten, om Ben-Aissa te vervolgen.

Bij het terugkeeren naar Oran is de bijna achtigjarige generaal Mnetapha, die in een klein gevecht zijner achterhoede, aan het hoofd van een dertigtal Doudsirs, zelf vuur gaf, onverhoeds door een geweerkogel van zijn paard geworpen en we enige oogenblikken daarna overleden. Zijn val werd terstond als het sein voor eenen algemeenen schrik en voor eene verwarde vlucht der gehele colonne. Naardien sommigen meenden dat de generaal, sedert 1836 een getrouw helper der Fransche Gouverneur-generaal een nauwkeurig onderzocht naar de omstandigheden van zijnen dood bevelen. Voorts wordt verzekerd dat het opperhoofd der muzelmansche godsdienst te Algiers, de grootmufsi, op de ontdekking dat hij met Abd-el-Kader geheime verstandhouding hield, naar Frankrijk vervoerd is, om op het fort St. Marguerite opgesloten te worden, en dat hij door zijnen achtienjarigen zoon en eenen inspecteur van politie wordt vergezeld.

-- Weldra zullen de werken voor den spoorweg van Parijs naar de Belgische grenzen, over de heder uitgestrektheid, aan den gang zijn; terwijl ingenieurs zich vlijtig omledig houden met de plannen voor het overig gedeelte. Reeds zijn onderscheidene aanbestedingen van rails en andere benodigheden afgeloopen. Weinige maanden zullen voldoende zijn voor de aardenwerken van de eerste sectie, de drie eerste sectien zijn reeds ontristreeks duizend rails gelegd, en binnen eene maand dit met dertig duizend rails het geval zijn; zoo de werkzaamheden bij het einde van het tegenwoordig seizoen zeer ver gevorderd zullen zijn.

-- Het zieken-gesticht van den doktor B. is tooneel geweest van een deerniswaardig voorval. Een door dulle krankzinnigheid getroffen man van 17 jaren had toen voor den nacht het dwarsbuis aangetrokken. Terwijl ieder in diepen slaap was, wist zij zich van hare boei te bevrijden, greep een haar voorkomenden leuningstoel, denzelfden, en sloeg met een stuk daarvan raampje boven hare kamerdeur aan stukken. Door deze opening wierp de zinneloze zich buiten, het hoofd vooruit en krom vervolgde over eenen muur van twaalf voet hoogte, die van de andere cellen gescheiden hield, en bin welke krankzinnige vrouwen waren opgesloten. Met de stukken van den leuningstoel steeds in hand dringt zij in een der cellen binnen, en weldigt de zich aldaar bevindende vrouw en haar dood. Hierna gaat zij naar eene andere en wil ook de bewoonster van deze op dezelfde wijze behandelen; maar sterker van gestel of een levendiger instinct van zelfbehoud bezield, verweert deze zich met kracht en woede. gedruisch der worsteling wekt de opzigtster toenselt, hulp roept en de mishandelde aanbeul ontrukkt. Dit tweede slagtoffer ademde ter naauwernood.

Naar hare cel teruggebracht zijnde, schreef krankzinnige te bedaren, en eenigermate tot bedwonen te keeren; alstoen rondom zich hoorde verhalen, dat haar slagtoffer den geest had verloren, zied zij met eenen zonderlingen loek. »Niet, maar twee hebben den geest gegeven.» Op

kige vrouw, die het eerst onder de slagen van het gekke meisje was bezweken.

De justitie houdt zich ijverig met de zaak bezig; reeds hebben een rechter ter instructie en een substituuat-procureur des Konings het geslacht herhaaldelijk bezocht.

BELGIË

Z. M. de Koning der Belgen doet thans, voor de eerstemaal na zijne troonbeklimming, eene reis door Belgisch Luxemburg. Te Brussel zegt men dat die Vorst voornemens is, tegen het einde dezer maand, een groot feest aan de voornaamste muziekverenigingen in het Rijk te geven, waarvan de kosten ongeveer tachtigduizend francs bedragen zouden.

NEDERLAND

's GRAVENHAGE den 6 Junij.

Heden is, in de zitting van het provinciaal gerechtshof van Zuid-Holland, onder voorzitterschap van mr. Brand, een aanvang gemaakt met de behandeling der zaak van J. C. van Stenis, beschuldigd van vergiftiging. Het openbaar ministerie werd vertegenwoordigd door den advocaat-generaal mr. Piepers, terwijl als verdediger van den beschuldigde optrad mr. L. Metman.

Ruim zestig getuigen zijn in deze zaak gedagvaard geworden. Bij de acte van beschuldiging, die in het begin der terechtzitting werd voorgelezen, blijkt onder anderen, dat op den 30 September jl., des namiddags ten vier ure, ten huize van wijlen den heer J. Mouthaan, te 's Gravenhage, eene bruinledeien hoedendoos is bezorgd geworden, toebehoorende aan den genemden van Stenis. In de doos bevond zich een gemberpot, waarin een ragout van zwezerikken en morilles, waarbij eene losse korst van eene pastei, al hetwelk door den logementhouder van Stenis uit Utrecht naar 's Hage was verzonden ten geschenke aan den heer Mouthaan en diens huisvrouw, oom en tante van den beschuldigde, beide reeds oude lieden. Daar het etensuur aldaar reeds voorbij was, werd het gebruik der lekkere spijzen tot den volgenden dag uitgesteld. Op dien dag aan de maaltijd zijnde, werd dan ook van het bovenvermelde gebruik gemaakt. Nauwelijks had het huisgezin bestaande uit twee bejaarde lieden en meid, zulks gedaan, of de gevolgen waren allerverschrikkelijkt: benaauwdheid, hevige pijn in de buik, geneigdheid tot braken, hitte in de maag en bevenning in het stikken enz. Al deze verschijnselen werden te gelijke doos de drie personen ontwaard, terwijl zij een geruimen tijd onophoudelijk het genuttigde uitbraakten.

Er werd spoedig geneeskundige hulp ingeroepen, doch de heer Mouthaan overleed na eene ongesteldheid van slechts twaalf uren, terwijl zijne vrouw en de meid, na lang lijden, hersteld zijn. Verschillende omstandigheden, bovenal het uitnemend snel verloop der ziekte van Mouthaan, deden het snel verloop der ziekte van Mouthaan, deden het vermoeden van vergiftiging ontstaan. Al spoedig kwam men op het denkbeeld, dat van Stenis de schuldige was; welk denkbeeld niet weinig versterkt werd zoowel door de zonderlinge gedragingen als de logenachtige verhalen van den beschuldigde. Uit eene lijkschouwing is gebleken, dat het overlijden van Mouthaan aan vergiftiging moet worden toegeschreven; terwijl bij een onderzoek van scheikundigen gebleken is, dat in de pastei, alsmede in de saus of ragout, vergif en wel rattenkruid was. Het wordt in de acte van beschuldiging opgemerkt, dat van Stenis, te 's Hage aangekomen zijnde, zich over het lot van zijne bloedverwanten en weldoeners weinig bekommerde, en bij de lijkschouwing van zijnen oom niet tegenwoordig geweest is, hetwelk hij nogtans had beloofd. Ook houdt de acte van beschuldiging in, dat bij van Stenis, reeds bij een zijner eerste verhooren, gevonden zijn brieven aan eene apotheker te Utrecht, waarbij hij verzocht hem rattenkruid naar 's Hage te zenden, waarvan zijne kronk niets mocht weten en dat hem op eene geheimzinnige wijze moest worden gezonden. De acte van beschuldiging behelst de bijzonderheden omtrent de ver-

vaardiging der pastei, en de verzending der hoedendoos, waarin deze zich, behoorlijk ingepakt, bevonden heeft. Onder de bijzonderheden, die deswege medegedeeld worden, verdient vooral vermelding dat van Stenis met de doos gedaan is op een klein kamertje, gelegen op een portaal nabij zijne slaapkamer, waar hij eenige oogenblikken heeft vertoefd, waarna hij de doos, zonder adres er op te stellen, maar met eene mondelinge boodschap aan den conducteur, heeft weggezonden.

Het is voorts ten processe gebleken en door den beschuldigde erkend, dat hij in den avond van den 28 September van den apotheker van Spanje, te Utrecht, heeft ontvangen een langwerpige fleschje, bevattende omtrent twee drachmen arsenicum album, aan welk fleschje de apotheker zelf een papier of étiquette heeft gehecht, met de woorden: rattenkruid, zwaar vergif. Daar van Stenis opgegeven had, dat het vergif tot verdrijving van ratten en muizen door hem was aangekocht, heeft eene huiszooking ten zijnen plaats gehad, die echter geen anderen uitslag heeft opgeleverd, dan dat men eene doos muis gevonden heeft, die, scheikundig onderzocht, gebleken is geen het minste rattenkruid te bevatten.

Op zijne reis herwaarts heeft van Stenis de van 's Hage komende diligencie op den weg doen stilstaan, en heeft hij den conducteur daarvan bij herhaling gevraagd: of bompje nog wel was? Breedvoerig worden in de acte van beschuldiging de redenen opgegeven, die van Stenis hebben kunnen bewegen naar den dood van zijnen oom en tante te wenschen. Niet alleen dat zijne huisvrouw daardoor eene aanzienlijke erfenis zou bekomen, maar hij zou daardoor ook ontslagen zijn geworden van de vervulling van onderscheiden geldelijke verplichtingen, die hij jegens zijnen oom had aangegaan. De beschuldigde is steeds blijven volhouden, onschuldig aan de hem ten laste gelegde misdaad te zijn.

Na de voorlezing der acte van beschuldiging heeft het getuigenverhoor een aanvang genomen. De weduwe Mouthaan is niet ter terechtzitting kunnen verschijnen, maar hare vroeger afgelegde verklaringen zijn voorgelezen.

Morgen ten 10 ure zal de behandeling dezer zaak worden voortgezet. Tot in het begin der volgende week zal het getuigenverhoor duren.

ROTTERDAM 7 Junij. Eerstdaags wordt uit Lissabon, op Hoogsterzelve doorreis naar München, alhier te Lande verwacht H. M. de Keizerin-Douairière van Brazilië en gevolg. H. M. zal in cognito, onder den naam van gravin de Mindello, reizen.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Zitting van Woensdag den 7 Junij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen eene Koninklijke Boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, tot tijdelijke voorziening in de behoefte der Schatkist-Verzending naar de Afdelingen.

Het ontwerp is van den folgenden inhoud:

WIJ WILLEM II, enz.

Allen die daerom zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de toestand van 's Rijks schatkist vordert, dat voorzien worde in hetgeen 's Rijks inkomsten over de jaren 1841 en 1842 minder zullen bevonden worden te hebben opgeleverd, dan het benodigde tot dekking van 's Rijks uitgaven over dezelfde jaren.

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan; gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Ter voorziening in het te kort, ontstaan door het geen 's Rijks inkomsten over de jaren 1841 en 1842 minder zullen bevonden worden te hebben opgeleverd, dan het benodigde tot dekking van 's Rijks uitgaven over die zelfde jaren, zal kunnen daargesteld en uitgegeven worden een kapitaal van negen millioen vijf maal honderd duizend gulden schatkist-biljetten, in alles gelijk aan die, welke

zijn daargesteld krachtens de wet van den 27 December 1840 (Staatsblad, no. 79), en waarop de artikelen 1 en 2 dier Wet toepasselijk zullen zijn.

Deavenens zal echter zoo voor rente, als voor onkosten van uitgifte vijf ten honderd in het jaar in rekening gebracht kunnen worden.

Art. 2. De voormelde schatkist-biljetten zullen ter Algemeene Rekenkamer worden gevisceerd en geregistreerd.

Op den 15den van elke maand zal door den Minister van Financiën, in de Staats-Courant, worden aangekondigd het bedrag der aldan, krachtens deze wet, uitgegevene schatkist-biljetten.

Art. 3. Het eerste artikel van de eerste afdeling van het negende hoofdstuk A der Begrooting van staatsuitgaven over 1843, betreffende de nationale schuld, wordt, onder § e, met eene som van drie honderd dertien duizend, zeven honderd en vijftig gulden vermeerderd.

Laaten en bevelen enz.

Voorts is ontvangen eene missive van den Heer Vegelin van Claerbergen, die verlangt, om bijzondere reden, als Lid der Kamer te worden ontslagen. De Zitting is tot nadere bijeenroeping opgeheven.

Ingezonden Stukken.

AAN DE REDACTIE VAN DEN NOORD-STAANDER.

GEERTRUIDENBERG den 4 Junij.

Mijnheer de Redacteur!

Het zij ons vergund, door het orgaan van Uw veel gelezen Dagblad eene gebeurtenis te vermelden, die onze stad met geluk en zegen heeft vervuld. Het mocht ons namelijk te beurt vallen, dezer dagen (van den 20 Mei tot den 1 Junij) eene Missie van de Eerwaarde Paters Redemptoristen te ontvangen. Wat al goed deze onder ons heeft uitgewerkt, hoe veel heil deze twaalf dagen ons hebben aangebragt, is waarlijk niet te beschrijven. De Katholieke bevolking onzer stad is als geheel van gedaante veranderd; niemand onder ons, hoezeer ook anders gunstig over de Missie denkende, had zoo veel goeds zich kunnen voorstellen: het overtreft alle verwachtingen. Voorwaar zij die de Missie slechts uit beschrijvingen van anderen kennen, zij hebben er een zeer onvolkomen denkbeeld van. Men moet eene Missie hebben bijgewoond en gevolgd, om zich een gedacht te maken van derzelve werking en de kracht, die zij op eene bevolking uitoefent! Er is dan ook onder ons allen slechts eene stem, die van zegening voor de weldaad en het geluk ons ten deel geworden, en slechts een gebeten, dat van dankbaarheid voor de zorg van onzen geliefden Herder, en den onvermoeiden ijver der vijf Paters. Neen, nooit zullen wij deze dagen vergeten, die wij allen onder de gelukkigste rekenen van ons leven. De blijdschap op elks gelaat te lezen, het genoegen, dat in elks oogen straalt, toonen en bewijzen zichtbaar wat ieder niet dikwijls genoeg aan de zijden kan herhalen, namelijk, dat hij gelukkig is door de Missie. En hoe kan het ook anders wezen? Of zou het geen zegen moeten heeten, den troost der Godsdienst te smaken, zijn geweten bevredigd te gevoelen en met zoeter vertrouwen op eene betere toekomst uit te zien? Zou het geen geluk voor eene bevolking en geheel eene stad zijn, dat zoo menige schadelijke hartstogten bevoemd, zoo menige zwakheden verbeterd, onregtvaardigheden hersteld, weerbarstigheden beteugeld, booze banden verbroken zijn? Zegt dit alles niet meer van het maatschappelijk nut der Missie dan dat zij nog verschoonbaar zouden zijn, die er zich op toeleggen, om dezelve in een verdacht en hatelijk daglicht te stellen? Die er mede spotten, dat een volk eenige dagen aan het betrachten zijner godsdienstige en zedelijke verplichtingen wijdt, en ooit om eenige andere reden zijne bezigheden een weinig schorst, dan om eenen uitheemschen virtuoos toe te juichen, eene danseuse te bewonderen, een kluchtspel te beschouwen, of met eene wanhopige minnares te treuren? Valt er dan niets meer te doen dan in het stof te wroeten of te dartelen op deze aarde? Of moeten jongelingen voortaan in de onstuimigheid hunner driften den toon aan Nederland geven, om het gelukkig te maken? Men vergelke de vruchten van eenige dagen, aan de behartiging der eeuwige belangen besteed, met de jaarlijks terugkomende uitspattingen van een kermisfeest, en men houde zijne verontwaardiging nog in over den laffen hoon en het schandelijk gesmaal van eenige brooddrunkene tijdverkwisters en gedachtelooze ongodisten! Niet uit de zuchten, die er menigen geloosd, noch uit de tranen die er in overvloed gestort zijn, oordeelen men over het uitwerksel, dat de Missie onder ons gehad heeft; men beschouwe de daden, men sla acht op handel en wandel, men ondervrage jong en oud, menschen van alle standen en leeftijden, en men zal door eene onwedersprekelijke daadzaak

bovestigd vinden, dat de mensch, dat een volk natuurlijker wijze godsdienstig is, en dat het niet anders dan deszelfs geluk kan bevorderen, wanneer men het gevoel van Godsdienst in hem tracht te verlevendigen. Neen, het is geene oppgewondenheid, het is geene geestdrijverij, geen fanatisme, dat uit de Missien geboren wordt; nooit was er meer rust, meer kalme, meer vrede onder ons dan in deze dagen. Dat de Protestanten, die onder ons wonen, die met eigen oogen gezien en met eigen ooren gehoord hebben, wat er is omgegaan, hier spreken! Dat zij verklaren, of de burgerlijke verdraagzaamheid zelfs in het minst door de Missie heeft geleden! Het is waar, zij verdienen voor zich den lof, van steeds alle bescheidenheid te hebben in acht genomen, en gaarne geven wij hulde aan wie hulde toekomt. In het bijzonder hebben Burgemeester en Commandanten der stad en van het garnizoen hierop aanspraak door hunne betoende welwillendheid. Doch in het algemeen kunnen wij betuigen, geenerlei hatelijken, maar veel meer menigerlei belangstelling aan de zijde der Protestanten te hebben ontwaard. Meer dan eens zagen wij onderscheidenen der deftigsten onder hen met oplettendheid de leerredenen der Missionarissen volgen; en mannen van studie, en theologische kennis zelve, naast Officieren van allerlei rangen wapenen geplaatst. Gewis hebben dezelve zich niet goetgerd, dat aan hunne Katholieke stadgenooten de onderlijke en kinderlijke pligten, de gruwelijkheid der Godsontering, de heillooze gevolgen der zedeloosheid en ongodsdienstigheid met klem en nadruk werden voorgesteld. Gewis zijn zij niet ontlicht geweest, als zij zoo menige zuchten hoorden en mannelijke tranen zelfs over de aangezichten van krijgers vloeyen zagen. Misschien zelfs mogt wel een of ander vooroordeel dan voor hen wegvallen, dat langen tijd hunnen geest had bezet, en vonden zij meer dan iets schoons en iets treffends in de hartroerende taal en de zoo vaak schitterende improvisatiën van den Missionaris. Wat hiervan zij, genoeg, dat zij steeds die welvoegelijkheid hebben onderhouden, die men van hen kon verlangen en reden had te verwachten. Wij twijfelen geenszins of de Missie heeft een goeden dank in hen nagelaten, en dezelve heeft alzo veel goeds en niets dan goed uitgewerkt.

Voor ons wij bekennen gaarne gelukkige dagen in dezelve te hebben gesleten, en menigen gevoeligen indruk te hebben ontwaard, waarvan voorzeker niet de minste was, dat wij dezelve op eene zoo treffende wijze door Z. Doorluchtige Hoogwaardigheid den Bisschop van Gerra met eene Pontificale Mis mogten zien bekrond worden. Niet ligtelijk zal iemand van ons dezen dag, en het hartelijk afscheid der Paters in den avond deszelfden vergeten.

Ten slotte mogen wij slechts het verlangen uiten, dat de vruchten dezer Missie zoo duurzaam bij allen godijen mogen, als zij velerlei zijn bij elk in het bijzonder. Daardoor kan ook de tijdelijke welvaart van ons in vele opzichten zoo benard plaatsje slechts gewinnen. Een ooggetuige.

Advertentien.

Getrouwd:

F. H. A. HALEWIJN
en
J. C. H. VAN DEN BOGAERT.

's HERTOGENBOSCH,
den 8 Junij 1843.

Betrekkingen en vrienden, zoo binnen als buiten de Stad, gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aantemen.

In eene KOSTSCHOOL, waar slechts een twaalf tal kweekelingen zijn, vraagt men tegen Augustus, een **SECONDANT**, niet beneden de 20 jaar, en belijdende de R. C. Godsdienst. Grondige kennis van de gewone Vakken van het Lager Onderwijs en bedrevenheid in de Fransehe Taal, benovens geschiktheid om behulpzaam te zijn in de opvoeding van jonge lieden uit den beschaafden stand, zijn hoofdvereischten. Adres met *Franco Brieven* onder Letter X bij den Boekhandelaar J. W. TEN HAGEN te 's Gravenhage.

De Ondergeteekende heeft de eer te berichten, dat zijn Magazijn ruim voorzien is van **KEEK-ORNAMENTEN, PRIESTER-GEWADEN, GALONNEN, Geborduurde en Gebrocheerde STOFFEN**, en wat verder tot die Artikelen behoort.

K. KEULEMANS.
Hoogstraat, Wijk I, No. 422.
te Rotterdam.

De Directie der Societeit de Harmonie te Eindhoven brengt aan de Heeren LIEFHEBBERS van den Edeleer HANDBOOG ter kennis, dat op Donderdag den 22 Junij, even als het vorig jaar wederom een groot CONCOURS door gezegde Societeit zal gegeven worden, waarbij twee **MEDAILLES**, de eene als Prijs en de andere als Premie zal worden uitgereikt.

Twee- en dertig Schutterijen reeds tot dezen Wedstrijd uitgenoodigd zijnde, worden nog langs dezen weg beleefdelijk verzocht, diegenen welke door genoemde Societeit niet zijn gekend en verlangen mede te dingen om voor of uiterlijk den 20 Junij schriftelijk aan de Directie derzelve hiervan kennis te geven. De **WEDSTRIJD** zal beginnen des namiddags ten twee ure terwijl ieder zestal Heeren Schutters; voorzien van een behoorlijk mandaat, vriendelijk wordt uitgenoodigd op gemelden dag des voormiddags ten tien ure, ten locale der Societeit te willen vergaderen, ten einde de Orde van het schieten konne worden geregeld.

Na afloop des Strijds zal er een Collation worden aangeboden aan al de aanwezige Heeren Schutters die aan het concours zullen hebben deelgenomen, terwijl gedurende hetzelfde niets zal verzuimd worden, om het verblijf aangenaam te maken.

Tot meerder luister van het Feest zal des namiddags gedurende hetzelfde een Bal gegeven worden.

De Notaris F. J. M. RITS, residerende te 's Hertogenbosch, zal, voor zijne principaten in het openbaar Verpachten:

Op Dingsdag den 13 Junij 1843, des namiddags ten vier ure, ten huize van *Johannes Bel te Deutenen*, ten verzoeke van den Hoog Wel Geboren Heer *A. T. Baron van Rijckevorsel* van *Kessel* en andere Landeigenaren:

110 Bunders **HOOLANDEN**, gelegen in het Boschveld, den Ham en de Honderd Morgen.

Op Zaterdag den 17 Junij 1843, des namiddags ten twee ure, ten huize van de *Wed. C. van de Griendt* te *Orthen*:

60 Bunders **HOOLANDEN**, gelegen in den Polder van *Empel*

Op Woensdag den 21 Junij 1843, des voormiddags ten tien ure, ten huize van *J. W. van Muylekom* te *Lith*, ten verzoeke van den Heer *G. van Son*, te 's Hertogenbosch en andere Landeigenaren:

100 Bunders **HOOLANDEN**, gelegen onder *Alphen, Heerewaarden, Lithoijen, Lith, Kessel* en *Maren*.
Alles bij gedrukte Biljetten omschreven.

De Notaris A. P. BOLSIVS, te 's Hertogenbosch, zal, voor zijne Principaten verkoopen, de volgende HUIZEN binnen 's Hertogenbosch.

EERSTE KOOP.

Een goed onderhouden en wel ingerigt **WINKELIERSHUIS**, genaamd de *Vijgenton*, gelegen in een der beste standen van de *Hinthamerstraat*, C. 283, V. C. 274; belend de eene zijde *R. Lemmens*, de andere zijde *Vissers*, bestaande in Voorhuis, Binnenkamer, Kelderkamer, Openplaats, waarnaar achter een Werkhuis, Kelder en Welpotap, nog een Hangkamer, alle goed ingerigt met Schoorsteenen en andere gemakken; voorts een **BOVENHUIS**, bestaande in eene moderne Voorkamer, gestukadoord en behangen, Alouwe en Stookplaatsen, ruime Achterkamer met Schoorsteen en Fornuizen, Overloop en groote Zolder.

Het Benedenhuis is verhuurd aan van *Son, Mr. Kaperslager*, tot 1 Mei 1844, voor f 150.00 's jaars, en het **Bovenhuis** kan bij de betaling der *Kooppenningen* in gebruik worden aanvaard.

TWEDE KOOP.

Een wel ter Nering staande **WINKELHUIS**, genaamd de *Ossenkop*, gelegen op het *Hinthamerende*, D. 73, V. D. 79, bestaande in Voorhuis met Kantoortje, Binnen-Vertrek en Kelderkamer, waarnaar achter een **Beneden- en Bovenkamer**; voorts **Boven- Voorkamer**, behangen en gestukadoord, Overloop en Achterkamer, meest al met Slaapsteden, Stookplaatsen en Kasten voorzien, alsmede ruime Zolders.

In gebruik te aanvaarden bij de betaling der *Kooppenningen*.

DERDE KOOP.

Een HUIS in de Tolbrugstraat, op den Hoek der Nieuwstraat, A. 335, bestaande in Voorhuis, Binnen-Vertrek, Achterkouken, Boven-Vertrek en Zolders.

Verhuurd tot 1 November 1843, voor f 190 's weeks.

VIERDE en VIJFDE KOOP.

Twee HUIZEN in de Zuster van Orthenpoort, belend het eerste tegen de Dieze C. 191 en 192.

Met de week verhuurd te samen voor f 1.60

ZESDE, ZEVENDE en ACHTSTE KOOP.

Vier HUIZEN in de St. Antonistraat, op den Hoek der Diepstraat, D. 318, 314, 315 en 316.

Het eerste verhuurd aan *Antony Cornelissen*, tot 1 Mei 1844, voor

acht gulden 's maands, en de drie volgende, ieder voor 60 centen 's weeks

Deze verkooping zal geschieden te 's Hertogenbosch, in het *Brabantsch Koffijhuis* bij *L. CONDENS*, provisioneel, den 20 Junij, en finaal den 4 Junij 1843, des namiddags ten 6 ure.

De Ondergeteekende **P. BENOIT LAFLEUR**, van *Luik*, maakt bij deze bekend, dat de door hem met het in sluis No. 9 op de *Zuid-Willemsvaart* den 23 Mei 1843 geonken vaartuij, met kalk geladen schade, door de

NEDER-RIJNSCHE

VERZEKERINGS-MAATSCHAPPE

gevestigd te *WESEL*,

(waarvan Hoofd Agent voor Provincie de Noord-Brabant *H. E. DE BERGH* te 's Bosch,) op heden naar zijn volle genoegen is geregeld, en hij diert ten gevolge bij deze dezelve Maatschappij aan een ieder is aanbevelende.

's Bosch 7 Junij 1843.

(Geteekend) **P. BENOIT LAFLEUR.**

De Notaris **VAN DE VEN** te 's Bosch, zal op Dingsdag, den 13 Junij 1843, des middags ten 12 Ure, op de *Paradeplaats* aldaar, tegen

kontante betaling, **Publiek Verkoopen:**

12 Stuks op reform gestelde **PAARDEN** van het 4e. Reg. Ligte Dragonders.

Een uur, te voren, op de *Verkoopplaats* te be- zigtigen.

Twee **ZILVERSMIDS-GEZELLEN** vast werk begeerende, adresseren zich in *Persoon* of met *Franco Brieven* bij **A. HESSELS**, *Zilvermid* te *Breda*.

G r a a n m a r k t

VAN 's HERTOGENBOSCH

van Dingsdag en Woensdag, den 6 en 7 Junij 1843

Men heeft gedurende deze marktdagen slechts eene geringe aanvoer van Rogge en Boekweit, doch volstrekt geen Haver aangetroffen. Rogge wa- tegen eenen verminderden en Boekweit ad- denzelfden prijs in weinig tijds opgeruimd, noter- de volgende prijzen per nederlandsch mud, als:

R. O. G. G. E.	1e	f 6,70 a	f 6,90.
"	2e	" 6,40 a	" 6,60.
BOEKWEIT	1e	" 6,25 a	" 6,50.
"	2e	" 5,90 a	" 6,15.

Zijnde de middelprijs van de rogge, waarnaar de zetting van het brood op Donderdag den 8 Junij, is geschied f 6,79.

De 3 Nederlandsche ponden Roggebrood 29½ Cents.

Het pond Boter f 0,50 a f 0,60.

De te veld staande granen in de meijerij van 's Hertogenbosch beloven veel, en laten eene ruig oogst verwachten; de gevallen regen welke bij eene geheele maand heeft aangehouden, kan voer alsnog niet nadeelig beschouwd worden, aange- zien de akker zich weldra van het overtollig regenwater ontdaan ziet, ten gevolge der men- valdige geulen, sloten en andere nuttige water- loidingen, welke men aantreft, die grootendeel door den ijver en zorg der commissie van land- bouw en andere autoriteiten zijn daargesteld, voor welke heilvolle inrigtingen, men aan de commissie en autoriteiten den meesten dank ver- schuldigd is.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Woensdag 7 Junij 4½ Ure.

W. S. 2½ pCt. 54½, ½, 7½, ½, Dto 5 pCt. 100
Synd. 4½ pCt. 95½, Dto 3½ pCt. 80½, Handelmaats. 136½,
O. L. 5 pCt. 99½, Ard. 85 p. st. 18½, 19 Dto Comp. 23
3 pCt. 30, Potr. te Leip. 27½, pCt. 42 Oude Rus. 166½,
Metaaliek 107½.

Ter Beek en Courant Drukkerij van D. A. J. 1843